

นายอนุมาต บ้านเหล่า. (2553) การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มศูนย์
เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 2
การค้นคว้าอิสระ. ศษ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันรัชต์ภาคย์.

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.สมพร หลิมเจริญ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลัก
สูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกลุ่มศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง
2 โดยมีเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 40 ชุด ซึ่งเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร
โรงเรียน หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และนักเรียนที่เข้าร่วม
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 2 ในปีการศึกษา 2553
วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัด
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการแจกแจงความถี่ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์
ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการวิเคราะห์เนื้อหาแล้ว
นำเสนอเป็นความเรียง

ผลการศึกษาพบว่า

1.สภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 2 โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 4
กลุ่ม มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

2.เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

2.1 ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และได้ให้คณะกรรมการ
สถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในทุก ๆ ด้านในระดับมาก
มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.14 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.79

2.2 หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ใน
ทุก ๆ ด้านในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 1.00 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ
0.7

2.3 ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน ในทุก ๆ ด้าน ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.56 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) เท่ากับ 0.82

2.4 นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.80

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยแยกตามลักษณะของกิจกรรม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

3.1 ปัญหาเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.1.1 กิจกรรมแนะแนวปัญหาที่ผู้บริหาร หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบ จะคล้าย ๆ กัน ได้แก่ ไม่มีครูแนะแนวที่จบวิชาเอกแนะแนวโดยตรง ครูไม่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมแนะแนว มีผลทำให้การจัดกิจกรรมแนะแนวไม่น่าสนใจ การบริการข้อมูลข่าวสารให้กับผู้เรียนล่าช้า ผู้เรียนเสียผลประโยชน์ กิจกรรมแนะแนวไม่มีความสำคัญ ชั่วโมงแนะแนวนำไปใช้ในกิจกรรมอื่นๆ ครูไม่สนใจหาวัสดุอุปกรณ์ และหนังสือมาบริการนักเรียน ไม่มีการนิเทศ ติดตาม การจัดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนไม่อยากเรียนที่โรงเรียนเดิม

3.1.2 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ปัญหาที่ผู้บริหาร หัวหน้าพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบจะคล้าย ๆ กัน ได้แก่ การไม่เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด นำชั่วโมงกิจกรรมชุมนุมไปใช้สอนวิชาอื่น ๆ การขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ครูไม่จริงจังในการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้นักเรียนแต่งเครื่องแบบไม่เรียบร้อย การจัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรม จัดไม่ได้ในโรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.3 กิจกรรมชุมนุมตามความถนัดและความสนใจของนักเรียนปัญหาที่ผู้บริหาร หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบ จะคล้าย ๆ กัน ได้แก่ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม ครูไม่ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนถึงชั่วโมงชุมนุม ไม่มีการสอนทำให้การสอนไม่ต่อเนื่อง โรงเรียนจัดกิจกรรมชุมนุมไม่หลากหลาย ไม่มีการติดตาม นิเทศจากศึกษานิเทศก์ ทำให้ผู้เรียนไม่มีทักษะในการเลือกชุมนุม มีการเลือกชุมนุมตามเพื่อน ทำให้ไม่ตั้งใจเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม เพราะไม่มีความชอบและความถนัด บางชุมนุมมีคนเลือกมากทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมชุมนุม เช่น ชุมนุมดนตรีไทย ชุมนุมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 2 โดย แยก ตามลักษณะของกิจกรรม ดังนี้

3.2.1 กิจกรรมแนะแนว ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหาร หัวหน้ากิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบ จะคล้าย ๆ กัน ได้แก่ จัดหาครูที่จบวิชาเอกแนะแนวให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ รวมกลุ่มจัดอบรม สัมมนาครูแนะ แนวอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ทางศึกษานิเทศก์ควรจัดส่งวัสดุอุปกรณ์ สื่อการจัดกิจกรรมมาให้โรงเรียน ต่าง ๆ จะได้ปฏิบัติในแนวเดียวกัน ครูควรสร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียน จะได้กล้าเข้าไปปรึกษา ควรมีการจัดสอนวิชาแนะแนวอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ จะทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ ครูควรไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เมื่อพบปัญหาจะได้หาทางช่วยเหลือ หาทุนให้กับนักเรียนที่ยากจน กิจกรรมแนะแนวควรจัดให้ครอบคลุมทั้งอารมณ์ สังคม สติปัญญา และร่างกาย

3.2.2 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหาร หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนพบจะคล้าย ๆ กัน ได้แก่ ครูควรผ่านการอบรมผู้กำกับเบื้องต้น ควรมีการสอนในทุก สัปดาห์ ควรให้ความสำคัญของการจัดกิจกรรม จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนการ สอน ควรให้มีการรวมกลุ่มกันจัดกิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เป็นกลุ่มโรงเรียนเพื่อ แก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก ควรจัดค่ายพักแรมทุกปี ควรจัดหาเครื่องแบบลูกเสือเนตรนารี ยุ กกาชาด ให้แก่นักเรียนที่ยากจน นักเรียนควรได้ไปศึกษานอกสถานที่ ได้ทำกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่น

3.2.3 กิจกรรมชุมนุมตามความถนัด และความสนใจของนักเรียน ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหาร หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบจะคล้าย ๆ กัน ได้แก่ ครูควรพัฒนาตนเอง โดยสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามีการจัดประชุมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครู จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น แผ่นซีดีความรู้ ครูจะได้นำไปพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และมีการวางแผนการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ครูควรนำความรู้ความถนัดที่มีอยู่มาเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่นักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมชุมนุมอย่างหลากหลาย จำกัดจำนวนนักเรียน เข้าร่วมชุมนุมแต่ละชุมนุมไม่ให้มีมากเกินไป จะทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง